

ERIKOISKONSERTTI

Yön auringon variaatiot & MOD

OULU
SINFONIA

Käsiohjelma 3 €

Keskiviikko 2.3.2022 klo 19.00
Madetojan sali

Jukka Untamala kapellimestari
Tuomo Prättälä syntetisaattorit,
piano ja laulu

Ohjelma

Jukka Untamala kapellimestari
Tuomo Prättälä syntetisaattorit, piano, laulu

Outi Tarkiainen (1985–):
Yön auringon variaatiot (2019)

Tuomo Prättälä (1979–):
MOD, konsertto syntetisaattoreille
ja orkesterille (2019)

I

II

III

IV

The Awkward Handshake (2020)
säv. Tuomo Prättälä | sov. Sampo Kasurinen:

Waiting for someone (2014)
säv. Tuomo Prättälä | sov. Artturi Rönkä

Unconditionally (2021)
säv. Tuomo Prättälä | sov. Sampo Kasurinen &
Artturi Rönkä

Bon Vivant (2019)
säv. & sov. Tuomo Prättälä

Kesto noin 1 h 15 min (ei väliaikaa)

Sama suunta, omat polut

Rohkeus. Tuo sana kietoo sisälleen tämän konsertin teemat monella tapaa. Se sisältyy **Tuomo Prättälän** *MOD, konsertto syntetisaattoreille ja orkesterille* -teoksen nimeen, sillä ruotsinkielinen sana mod tarkoittaa suomeksi rohkeutta. Rohkeutta tilata teos nuorelta suomalaiselta säveltäjältä **Outi Tarkiaiselta** oli toivottu myös BBC:n filharmoniselta orkesterilta ja The National Arts Centre Orchestralta, ja tätä rohkeutta niiltä löytyi. Kyseisten orkestereiden Tarkiaiselta tilaama *Yön auringon variaatiot* sai kantaesityksensä elokuussa 2019 BBC Promsilla kapellimestari **John Storgårdsin** johdolla, jolta vinkki teoksen tilaamiseen oli lähtöisin.

Yön auringon variaatiot on vahva kuvaus luonnosta ja muuttuvasta valosta, mutta myös syntymästä ja siihen liittyvistä muutoksista naisen kehossa, itsenäisen elämän alusta. Läpi klassisen musiikin historian kuolemaa on käsitelty lukemattomissa teoksissa, mutta syntymää vain harvoin. Tarkiainen kertoo ihmetelleensä asiaa, ja sama ihmetys toistui myös teoksen ensiesityksen kriitikoiden teksteissä. ”Olen ajatellut, että tämä johtuu paitsi vähäisemmästä naissäveltäjien

määrästä, ehkä osaltaan myös siitä, että miehet kokevat synnytyksen korkeintaan kanssakulkijan roolissa, joten tarina jää naisten kerrottavaksi. Minun sukupolveni taiteilijat ovat rohkeita ja uskaltavat nostaa esiin myös syntymän merkittävänä teemana”, pohtii Tarkiainen.

Tarkiainen on synesteetikko, joka kokee valon väreinä ja ajattelee *Yön auringon variaatioissa* valon värejä hyvin konkreettisesti. Teoksen sävelmaisemassa vaihtelevat lämpimät ja kylmät värit, ja valo alkaa taittua valonsäteiden aallokossa teoksen edetessä. ”Jotkut ovat kuulleet noissa aalloissa myös synnytykseen liittyviä supistuksia, enkä käy sitä kiistämään. Eräänlaisia aaltoja nekin ovat”, Tarkiainen kertoo ja jatkaa: ”Teoksessa on yksi hetki, jonka olen itse ajatellut olevan se ikimuistoinen kohtaamisen hetki, jolloin nainen saa ensimmäistä kertaa uuden ihmisen syliinsä.” Samassa kohdassa valon väri teoksessa muuttuu, ikään kuin syttyisi kokonaan uusi lamppu. Kohta viittaa myös **Jean Sibeliuksen** *Tapiolaan*.

Kuinka *Yön auringon variaatiot* -teosta tulisi kuunnella? Tähän Tarkiainen tarjoaa selkeät ohjeet. ”Istu ja anna musiikin virrata lävitsesi. Mieti, mitä

Musiikilliset aaltomuodot kietovat yhteen Tarkiaisen ja Prättälän teokset.

musiikki sinulle tarkoittaa. Jos mieleesi tulee jotain mielikuvia, anna niiden tulla. Vaikka musiikki väittää kertovansa tietyn tarinan, se voi juuri sinulle kertoa jonkin toisen tarinan. Musiikki on abstrakti taiteen muoto, josta jokaisella on oikeus löytää oma tarinansa.”

Rohkeus liittyy myös siihen, että Tuomo Prättälän alkujaan jousiokteille ja syntetisaattorille kirjoittama *MOD*-teos kuullaan nyt sinfoniaorkesterille laajennettuna versiona. ”Teos kantaesitettiin Meidän Festivaalilla vuonna 2019. Mukana soittamassa oli myös **Jukka Untamala**, joka sanoi heti kantaesityksen jälkeen, että tästä kappaleesta pitää tehdä laajennettu versio. Oulu tarttui ideaan, ja minä aloin töihin. Alkujaan ajattelin tekeväni jousiorkesteriversion, johon ei tarvittaisi suurta sovitustyötä, ainoastaan alkuperäisen idean laajentamista. Kun sitten oululaisten ajatuksesta konserttikokonaisuuteen yhdistettiin Tarkiaisen kappale, jossa käytössä on myös paljon puhaltajia, ehdotti Jukka minulle, että teoksenhan voisi saman tien muokata koko sinfoniaorkesterille sopivaksi. Pohdin vähän aikaa sitä,

uskallanko projektiin lähteä. Olin kuitenkin haaveillut sinfoniaorkesterille kirjoittamisesta, niin tartuin ideaan. Matka on ollut haasteellinen, mutta todella opettava”, Prättälä kertoo.

MOD ei siis ole syntetisaattorilähtöinen teos, vaan nykyklassista. ”Olen kuunnellut erityisesti viimeisten vuosien aikana klassista musiikkia, modernia klassista ja nykymusiikkia, ja tutkinut kuulemaani paljon”, Prättälä pohtii. Teos hakeekin yhteisiä keskeispintoja nykyaikaisten, efektiivisten orkesterisoundien ja syntetisaattoreiden tarjoamien mahdollisuuksien välillä. Teoksessa on kolme pääideaa, joita kuulijan kannattaa erityisesti seurata. Suurin osa kappaleesta perustuu 12-säveljärjestelmään pohjautuvaan melodiaan, jota teoksessa työestetään eri tavoin. Tästä melodiasista voi ehkä tunnistaa fragmentaarisia, toistuvia teemoja. Lisäksi yhtenä elementtinä on laskeva yhdeksänääninen asteikko. Kolmas kantava idea, jota voi kutsua jopa teoksen toiseksi pääteemaksi, on romanttinen, melodinen sävelmä. Se ei suoraan liity teoksen kahteen muuhun teemaan, mutta tällä sävelmällä on haettu mahdollisimman saumatonta liukumista paikasta toiseen ja eri elementtien yhdistelyä. Teemat ja tapahtumat vuorottelevat, kohtaavat välillä, välillä esiintyvät päällekkäin.

Syntetisaattori ei monessakaan kohden ole solistisessa roolissa, vaan maustaa ja luo maisemia. Temaattiset ajatukset esiintyvät välillä ensin

syntetisaattorilla, sitten jollain orkesterisoittimella – ja päinvastoin. Ideat liikkuvat molempiin suuntiin.

”1900-luvun alun musiikin modernismin synnyssä minusta kaikkein kiinnostavinta on se, miten tonaalisuudesta liikuttiin vähitellen atonaalisuuteen. Tavoitteeni *MODissa* on, että kappale saa olla kumpaakin. Se on myös yksi keskustelu, jota biisisä käydään. Erilaiset sointimaailmat luovat erilaisia tunnelmia, ja niistä muodostuu kertomus”, Prättälä kertoo teoksen taustoista.

Mistä nimi *MOD* sitten on peräisin? Prättälän mukaan nimi johtaa Meidän Festivaalille, jonka teemana vuonna 2019 oli muutos, ja ilmastonmuutos oli hyvin vahvasti esillä. ”Rohkeus oli teemana siinä konsertissa, jossa *MOD* kantaesitettiin. Rupesin miettimään, mitä rohkeus on eri kielillä. Ilmastonmuutoksesta puhuttaessa mieleen tuli rohkea, nuori ruotsalainen ilmastoaktivisti **Greta Tornberg**. Ja ruotsinkielinen mod-sana on suomeksi rohkeus. Toisaalta syntetisaattorissa mod on lyhenne moduloinnista. Käytän itse analogisyntetisaattoreita, joissa äänen tuottaminen perustuu aaltomuotoon ja sen muokkaamiseen. Yksi muokkaamisen tavoista on moduloida ääntä toisella aaltomuodolla. Modulointi, eli MOD, on siis myös osa syntetisointia.” Näin musiikilliset aaltomuodot kietovat yhteen niin Tarkiaisen kuin Prättälänkin teokset.

Konsertin päättää neljä teosta Prättälän aiemmasta tuotannosta. ”Valitsin mukaan sellaiset kappaleet, joiden ajattelin olevan kiinnostavia tehdä tällaisella kokoonpanolla. Kappaleet eivät ole niinkään groove-pohjaisia, vaan harmoniapohjaisia, paljon harmonista liikettä sisältäviä”, kertoo Prättälä. Myös nämä teokset ovat varten saaneet uuden sovituksen Oulu Sinfonian konserttiin. Prättälän itsensä lisäksi sovituksia ovat tehneet **Sampo Kasurinen ja Artturi Rönkä**. ”Ajattelin, että näistä biiseistä hyvä sovittaja saa hyviä harmonioita irti. Me kaikki, myös säveltäjä Outi Tarkiaisen, tulemme samasta suunnasta eli vahvoista jazz-taustoista, mutta kuljemme omia polkuja pitkin eri paikkoihin”, Prättälä kiteyttää konserttikokonaisuuden. ♡

Tuomo Prättälä syntetisaattorit, piano, laulu

Tuomo Prättälä on suomalainen jazziin, souliin ja popiin erikoistunut muusikko. Hän laulaa ja soittaa pääinstrumentteinaan pianoa ja koskettimia.

Prättälä aloitti klassisen pianonsoiton 7-vuotiaana. Ylä-asteella hän kiinnostui jazzista ja siirsi piano-opintonsa Pop & Jazz konservatorioon. Sibelius-lukion käytyään hän opiskeli Pop & Jazz konservatoriossa, josta myös valmistui. Hän on työskennellyt ammattimuusikkona 2000-luvun alusta alkaen, mm. vakituksena jäsenenä yhtyeissä, kuten Tuomo & Markus, Quintessence, Ilmiliekki Quartet, Pratt & Moody, Emma Salokoski Ensemble, MP4 ja The Northern Governors.

Omien yhtyeidensä lisäksi Prättälä on tuottaja ja säveltäjä, jonka teoksia ovat levyttäneet mm. Kasmir, Manna, Vuokko Hovatta, Sami Saari ja Janna Hurmerinta. Soittajana ja laulajana Prättälä on vierailut mm. Vesa-Matti Loirin, Palefacen, Timo Lassyn, Vernerin Pohjolan, View:n, Don Johnson Big Bandin, Timo Kiiskisen, Lxandran, Pepe Deluxen, UMon, Kero One:n (US) ja Dublex Inc.:n(Ger) levyillä.

Prättälä on julkaissut neljä soololevyä taiteilijanimellä Tuomo. Näistä menestynein, My Thing (2007), on myynyt kultaa ja sai Vuoden RnB-levyn Emma-palkinnon. Prättälä perusti kesällä 2020 oman levy-yhtiön Polygamy Records, jonka kautta hän julkaisee soolomateriaaliaan.

Tuomo Prättälä on säveltänyt myös kamarimusiikkia, kuten nelikätisen pianokappaleen Casida (2018) ja Meidän Festivaalilla 2019 kantaesitetyn kappaleen jousioktettille ja syntetisaattoreilla MOD. MOD-kappaleen laajennettu versio saa kantaesityksensä tässä Oulu Sinfonian konsertissa.

Maaliskuussa 2007 Sony Finland ja Suomen Jazzliitto myönsivät Prättälälle Sony Jazzpalkinnon. Valtion säveltaidoimikunnan 1-vuotinen apuraha hänelle myönnettiin vuosina 2007 ja 2018. ♥

Jukka Untamala @ Kuvaaja

Jukka Untamala kapellimestari

Jukka Untamala kuuluu musiikkielämämme mielenkiintoisten moniottelijoiden joukkoon ja on tunnettu kapellimestarina, kamarimuusikkona, viulistina, sekä konserttisarjojen ja festivaalien innovatiivisena suunnittelijana. Hän on syksystä 2020 toiminut Lohjan kaupungin-orkesterin taiteellisena johtajana ja on myös Kamus-kvartetin alkuperäisjäsen ja yhdessä kvartetin jäsenten kanssa merkittävän kamaritaidefestivaalin, Meidän Festivaalin taiteellinen johtaja. Viimeisimpänä on seurannut kiinnitys uuden, 2022 aloittavan kansainvälisen kamarimusiikkisarja Helsinki Seriös:in yhdeksi taiteellisista johtajista.

Kapellimestarina hän on vuoden 2016 debyyttinsä jälkeen johtanut kiitettävä konsertteja ja suurproduktioita useiden Suomen kaupungin-orkesterien vierailijana, kuten mm. Turun, Jyväskylän, Vaasan ja Joensuun kaupunginorkestereita, sekä Keski-Pohjanmaan kamariorkesteria. Solistina hän on toiminut edellä mainitun lisäksi mm. Lappeenrannan ja Joensuun kaupunginorkestereiden kanssa ja ehtinyt toimia konserttimestarina ja äänenjohtajana useissa maamme huippuorkestereista.

Untamala tunnetaan myös aktiivisena kamarimuusikkona ja hän onkin vieraillut lähes kaikilla Suomen suurimmista festivaaleista ja esiintyy säännöllisesti eri puolilla Eurooppaa. Kamus-kvartetin kanssa hän on voittanut useita kilpailupalkintoja, mm. Kuhmon kansainvälisissä kamarimusiikkikilpailuissa, sekä tunnustuksia, kuten vuoden 2018 parhaan levyn EMMA-palkinnon ja YLE:n vuoden levy -palkinnon vuonna 2016. ♡

Konserttikävijöiksi kasvetaan

Oulu Sinfonian konsertit tavoittavat vuosittain tuhansittain lapsia ja nuoria. Orkesteri kiertää syksyisin konsertoimassa kouluilla ja tarjoaa säännöllisesti konserttielämyksiä lapsille ja nuorille myös kotisalissaan. Kuunneltavaa löytyy kaiken ikäisille. Tavoitteena on, että jokainen oululainen lapsi saa vähintään kerran koulu- tai paleensa varrella mahdollisuuden tutustua siihen, millainen elämys ison orkesterin konsertti on. Konserttikävijöiksi kasvetaan kokemalla.

Kumppaneita tässä kulttuurikasvatus-työssä orkesterilla on lukuisia. Yön auringon variaatiot & MOD toteutetaan Taidetestaajien avulla. **Taidetestaajat** on Suomen suurin kulttuurikasvatus-ohjelma, joka tarjoaa kaikille Suomen kahdeksaluokkalaisille ja heidän opettajilleen lukuvuosittain 1–2 vierailua taiteen pariin. Taidetestaajia saapuu päivän koululaiskonsertteihin eri puolilta Pohjois-Pohjanmaata.

Illtakonsertissa puolestaan Oulu Sinfonian omat **konserttikummien Oulun Energian** ja **OP Oulun** tuella mukaan pääsee Oulun alueen lukiolaisia. Konserttikummitoiminta on tärkeä yhteisen tulevaisuuden rakentamisen muoto myös kummiyrityksillemme.

”Oulun Energia on mukana tukemassa lasten ja nuorten kulttuurikasvatus- ta Oulu Sinfonian konserttikummitoiminnan muodossa jo kolmatta vuotta. Olemme mukana oululaisessa elämänmenossa ja tuemme vuosittain konserttikummitoiminnan lisäksi myös paitsi monipuolisesti muita taitteita ja kulttuuria, myös urheilua, sekä lapsi- ja nuorisotyötä. Muun muassa näin rakennamme tulevaisuutta tavalla, josta tulevat sukupolvet voivat olla ylpeitä”, kertoo Oulun Energia.

”Vastuullisuus on kiinteä osa Oulun Osuuspankin strategiaa ja kuuluu tiiviisti arkeemme, päätöksiimme ja toimintaamme. Se on kiinteä osa pankkimme perustehtävää, arvoja ja brändiä.

Vastuullisuusohjelmamme mukaisesti vahvistamme suomalaisten taloustaitoja, tuemme paikallista elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä, edistämme kestäväää taloutta ja käytämme tietopää- omaamme vastuullisesti. Yksi osoitus paikallisen elinvoiman ja yhteisöllisyyden tukemisesta on monivuotinen yhteistyö Oulu Sinfonian konserttikummina. Pankin tukemana konserteista ovat päässeet nauttimaan jo lähemmäs 1500 oululaista koululaista päiväkotii-ikäisistä lukiolaisiin asti”, kertoo OP Oulu. ♡

**OULUN
ENERGIA**

OULU SINFONIAN MUUSIKOT

I VIULU

Lasse Joamets,
I konserttimestari
Mikko Sorri,
I konserttimestari
Maksym Filatov, äj *
Nadya Pugacheva, väj *
Romuald Gwardak
Johanna Korhonen
Tiina Kortelainen
Oksana Kumpulainen
Virva Pietilä
Ismo Sirén
Anna Szilágyi *

II VIULU

Maija Wesslund, äj *
Heidi Ilmolahti, väj *
Laura Kangas
Sari Karppinen
Marjukka Lahes
Aino Liikanen *
Ewa Pawlowska *
Toni Tuovinen
Anita Virkkala

ALTOVIULU

Johanna Tuikka, äj
Susanna Nietula, väj
Matti Mietola *
Helinä Nissi
Anna-Maija Rousselle
Jari Välimäki

SELLO

Arto Alikoski, soolosellisti
Greta Ernesaks, äj *
Juhana Ritakorpi, väj
Anna Liukkonen
Janne Varis
Harri Österman

KONTRABASSO

Antoine Greuzard, äj
Anne Seppänen, väj
Fanni Hoppari
Juha Nääppä

HUILU

Albert Stupak, äj
Emma Tessier, väj
Carlotta Petri *

OBOE

Matti Kettunen, äj
Paula Nurila, väj
Antti Turtiainen

KLARINETTI

Markku Korhonen, äj
Michał Konopiński, väj
Kenneth Sjöwall

FAGOTTI

Eri Ikeda, äj
Ann-Louise Wägar, väj
Lorenzo Leone

KÄYRÄTORVI

Lauri Vasala, äj
Matias Nässi, väj
Pasi Salminen
Jukka Yletyinen

TRUMPETTI

Jukka-Pekka Peltoniemi, äj *
Inka Pärssinen, väj *
Katja Lasser *

PASUUNA

Erkki Hirsimäki, äj
Jukka Myllys, väj
Wen Hong Low

TUUBA

Ari-Pekka Kujala, äj*

PATARUMMUT

Alejandro Martín Agustín, äj *

LYÖMÄSOITTIMET

Petri Hänninen, äj *

äj = äänenjohtaja väj = varaäänenjohtaja * = tilapäinen kiinnitys

OULU SINFONIA

Oulu Sinfonia on maamme pohjoisin sinfoniaorkesteri. Konsertoimme viikoittain Oulun musiikkikeskuksen Madetojan salissa. Orkesteri aloitti toimintansa vuonna 1937, sai oikeuden käyttää kaupunginorkesterin nimeä vuonna 1954 ja kunnallistettiin vuonna 1961. Nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2005.

Kausikonsertit ovat orkesterin vahva perusta. Lisäksi ohjelmiston täydentävät erilaiset konserttisämlöt kuten ooppera, elokuvakonsertit, etno- ja jazzmusiikki ja muut viihdekonsertit. Myös lapsille ja nuorille on säännöllistä tarjontaa. Viime vuosina syyskausi on alkanut jalkautumiskonserteilla hoitolaitoksiin ja kouluihin koko Oulun alueella.

Orkesteri on tehnyt useita levytyksiä, mm. Leevi Madetojan koko orkesterituotannon ja Okon Fuoko-balettipantomiihin kokonaislevytyksen. Näiden jälkeen on ilmestynyt Mozartin aarioiden ja alkusoittojen levy, solistina Helena Juntunen. Orkesteri on levyttänyt nimikkosävel-

täjänä vuosina 1997–2009 olleen Olli Kortekankaan oopperan Messenius ja Lucia. Keväällä 2013 ilmestyi Kimmo Hakolan ja Toshio Hosokawan kitara-konsertot sisältävä levy, solistina Timo Korhonen, kapellimestarina Santtu-Matias Rouvali. Lokakuussa 2016 Ondine julkaisi Klamin ja Englundin viulukonsertot sisältävän levytyksen, jonka Oulu Sinfonia teki viulutaiteilija Benjamin Schmidin ja ylikapellimestari Johannes Gustavssonin kanssa.

Orkesterin kapellimestareita ja kehittäjiä ovat viime vuosikymmeninä olleet Urpo Pesonen, Paavo Rautio, Onni Kelo, Rauno Rännäli, Ari Angervo, Peeter Lilje, Arvo Volmer, Dmitri Slobodeniouk ja Anna-Maria Helsing. Päävierailijoina ovat toimineet John Storgårds, Susanna Mälkki ja Jaakko Kuusisto. Syksyllä 2013 ylikapellimestarikautensa aloittaneen Johannes Gustavssonin kausi päättyi kevääseen 2021. Tammikuussa 2022 orkesterin uutena ylikapellimestarina aloitti Rumon Gamba ja taiteellisena partnerina Jaakko Kuusisto. ♥

ORKESTERIN KANNATUSYHDISTYS PULSSI RY

Orkesterin Pulssi ry (perustettu vuonna 1994) tukee Oulu Sinfonian muusikoita vapaa-ajan toiminnassa ja monissa orkesterin työhön liittyvissä asioissa, järjestää jäsenille musiikki- ja kulttuurimatkoja sekä tukee kamarikonsertteja. Yhdistyksen varat kertyvät jäsenmaksuista ja tuotemyynnistä.

Liity Pulssin jäseneksi! Lisätietoa ja liittymislinkki www.orkesterinpulssi.fi. Pulssin löydät myös Facebookista, facebook.com/orkesterinpulssi.

OULU
SINFONIA

yle

RADIO SUOMI

yle AREENA

ERIKOISKONSERTTI

Entisten nuorten sävellahja LIVE III

Pe 29.4. klo 19.00

La 30.4. klo 16.00

Madetojan sali

Saara Aalto

Pauli Hanhiniemi

Pete Parkkonen

Oulu Sinfonia

Jukka Myllys kapellimestari

Jorma Hietämäki ja Jyri Kataja-Rahko juontajat

Liput 42/32/22 €

Konserttilippu + buffet 63/54/44 €

ticketmaster®

oulusinfonia.fi

Täydennä vapun konserttielämys Ravintola Preludin herkullisella vappubuffetilla.

OULU SINFONIA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3,
PL 4, 90015 OULUN KAUPUNKI

oulusinfonia.fi

Lippujen myynti:

MADETOJAN SALIN LIPPUKAUPPA

Oulun Musiikkikeskus
Leevi Madetojan katu 1–3, Oulu
Puh. 050 594 9704
Avoinna Oulu Sinfonian konserttipäivisin
klo 11–19.30.

TICKETMASTER

Puhelinpalvelu: 0600 10 800
(1,98 €/min. + pvm).
Avoinna arkisin klo 8–17.

Verkkokauppa: www.ticketmaster.fi
(ei kausikortit eikä minisarjat):
*Ticketmasterilla on ympäri Suomen
yli 80 lippukauppaa, joista voit ostaa
lippuja sekä noutaa varauksesi.*